

8 EVIDENTIRANJE POSLOVANJA

Začeli ste poslovati. Vrstijo se poslovni dogodki (naročilo materiala, dobava materiala, prevzem materiala, prodaja izdelka ali storitve itd.), ki jih je treba obvezno spremljati. Nastajajo knjigovodske listine (naročilnice, dobavnice, prevzemnice, računi itd.), za vsak poslovni dogodek se izstavi ustrezna knjigovodska listina. S tem se evidentira poslovanje, kar je obvezno tako z vidika računovodske stroke (slovenski računovodski standardi - [SRS](#)) kot tudi z vidika davčne zakonodaje ([Zakon o davku na dodano vrednosti](#) - ZDDV-1). Glede na način vodenja poslovnih knjig vodite podjetniki enostavno ali dvostavno knjigovodstvo, ali pa evidence o poslovanju. Pri poslovanju se kot podjetnik soočate s številnimi davčnimi obveznostmi do države in celo vrsto poročanj različnim institucijam v državi. Evidentiranje poslovanja je v primeru poslovanja kot s. p., popoldanski s. p., sploh, ko ste [normiranec](#), enostavno.

8.1 IZDAJA RAČUNOV

Prodali ste prvi izdelek ali storitev in sedaj lahko izstavite račun kupcu. Izdani račun je ena najpomembnejših izvirnih knjigovodskih listin, ki izkazuje prodajo in praviloma nastane na kraju ter v času nastanka poslovnega dogodka (prodaje izdelka ali storitve).

[Povezava](#) do SRS 21 Knjigovodske listine.

Račun sestavite in ga izstavite praviloma v več izvodih, pri čemer imate izvirnik in poljubno število kopij, ki jih ustrezno označite z različnimi oznakami, praviloma z zaporednimi števkami. Računi morajo biti zapisani tako, da vanje kasneje ni možno vnašati sprememb. Njihova oblika ni določena, je pa predpisana obvezna vsebina oz. sestavine računa. Lahko so natisnjeni na papir ali izdani v elektronski obliki (e-računi). E-oblika je obvezna pri izdaji računov proračunskim uporabnikom (npr. izvedli ste delavnico o digitalnih orodjih za SPIRIT). E-račune lahko izdajate z uporabo ustrezne programske opreme in jih pošiljate preko spletne banke in pogodbenih ponudnikov e-poti. Pri manjšem obsegu računov pa je mogoča brezplačna uporaba portala UJP eRačun, kamor lahko dostopate z digitalnim potrdilom. Izdanemu računu, ko je relevantno, priložite dokumente, ki potrjujejo poslovni dogodek (npr. priložena specifikacija opravljenih del po različnih merskih enotah pri opravljenih storitvah).

[Povezava](#) do portala e-računi za pravne in fizične osebe.

Vsebino na računu določajo slovenski računovodski standardi, Zakon o davku na dodano vrednost in Zakon o gospodarskih družbah.

Obvezni podatki na računu so:

1. **Splošni podatki:**

- naziv in naslov podjetnika, ki račun izdaja (izdajatelj ali dobavitelj),
- naziv in naslov podjetnika, ki račun prejema (prejemnik ali kupec),
- davčne in identifikacijske številke za DDV, če gre za zavezance za DDV,
- matična številka podjetnika.

2. **Časovni podatki:**

- datum izdaje računa,
- datum dobave blaga oziroma datum opravljene storitve,
- datum zapadlosti ali valuta oziroma kdaj naj bo račun plačan.

3. **Obračunski podatki:**

- količina in vrsta dobavljenega blaga oziroma opravljenih storitev,
- cena na enoto brez DDV,
- znesek ali odstotek popustov in znižanj,
- davčna osnova, od katere se obračuna DDV pri zavezancih za DDV,

- stopnja DDV pri zavezancih za DDV,
- znesek DDV po posameznih stopnjah pri zavezancih za DDV.

V skladu z ZDDV-1 se na računu v določenih primerih navajajo tudi ustrezne klavzule (npr. da niste zavezanec za DDV skladno s 1. odstavkom 94. člena ZDDV-1). Navedba transakcijskega računa ni obvezen podatek, je pa priporočljiv za lažje plačilo računa. Žig na izdanem računu za podjetnika ni več obvezen. Podpisi na izdanih računih so priporočljivi. Sam Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) v nobenem členu ne zahteva, da mora biti račun podpisan. V SRS 21. 8. pa je zapisano, da morajo biti knjigovodske listine opremljene s podpisimi fizičnih oseb.

Na obseg podatkov na izdanem računu vpliva vaš status podjetnika z vidika davka na dodano vrednost. Glede na to, ali ste identificirani v sistemu davka na dodano vrednost, ste lahko:

- **mali davčni zavezanci**, ki ste oproščeni obračunavanja DDV, če v obdobju zadnjih 12 mesecev ne presežete oziroma ni verjetno, da boste presegli znesek 50.000 EUR obdavčljivega prometa. V tem primeru niste zavezanec za DDV, nimate identifikacijske številke za DDV, imate pa davčno številko.

PRIMER RAČUNA MALEGA DAVČNEGA ZAVEZANCA				
Podjetnik, d. o. o.				
Ulica in hišna številka				
Poštna številka in kraj				
Davčna številka:				
Prejemnik računa				
Ulica in hišna številka				
Poštna številka in kraj				
Davčna številka ali ID za DDV:				
				RAČUN
				št. 1/2019
Datum računa:				
Datum opravljene storitve/dobave blaga:				
Kraj:				
Rok plačila:				
Z. št.	Opis blaga oz. storitve	Količina	Cena v EUR	Vrednost v EUR
1	Opravljena storitev	1	1.000,00	1.000,00
SKUPAJ:				1.000,00
Znesek nakažite na TRR številka:				
Nisem zavezanec za DDV (1. odstavek 94. člena ZDDV-1)				
Podpis				
Podjetnik, d. o. o. je registriran pri registrskem organu s številko z dne ...				
Višina osnovnega kapitala je Matična številka				

ali **davčni zavezanci za DDV**, ki vstopite v sistem davka na dodano vrednost prostovoljno ali se morate registrirati po določbah Zakona o davku na dodano

vrednost (v obdobju zadnjih 12 mesecev presežete oziroma boste presegli znesek 50.000 EUR obdavčljivega prometa). Kot davčni zavezanec za DDV imate identifikacijsko številko za DDV (davčna številka s predpono SI) in izdajate račune po 82. členu ZDDV-1.

PRIMER RAČUNA DAVČNEGA ZAVEZANCA

Podjetnik, d. o. o.

Ulica in hišna številka
Poštna številka in kraj
ID za DDV:

Prejemnik računa

Ulica in hišna številka
Poštna številka in kraj
Davčna številka ali ID za DDV:

RAČUN št. 2DDV/2019

Datum računa:
Datum opravljene storitve/dobave blaga:
Kraj:
Rok plačila:

Z. št.	Opis blaga oz. storitve	Količina	Cena v EUR	Vrednost v EUR
1	Opravljena storitve A	1	1.000,00	1.000,00
	Vrednost brez DDV			1.000,00
	DDV (22 %)			220,00
	SKUPAJ:			1.220,00

Znesek nakažite na TRR številka:

Podpis

Podjetnik, d. o. o. je registriran pri registrskem organu s številko z dne ... Višina osnovnega kapitala je
Matična številka:

Za dobave blaga ali storitev na območju Slovenije lahko izdate poenostavljen račun. Ti računi po 83. členu ZDDV-1 vsebujejo precej manj obveznih elementov kot računi po 82. členu ZDDV-1. Zato se te račune lahko izdajate:

- končnim potrošnikom (takšni so praviloma računi iz registrskih blagajn),
- drugemu davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, ali predplačilo za to dobavo, če znesek na računu brez DDV ni višji od 100 EUR,
- kot popravek prvotno izdanega računa.

Poenostavljenega računa ne smete izdati za dobave blaga ali storitev, ki jih opravite v drugo državo članico EU, v kateri je treba plačati DDV.

PRIMER POENOSTAVLJENEGA RAČUNA

Podjetnik, d. o. o.

Ulica in hišna številka
Poštna številka in kraj
ID za DDV:

RAČUN št. 3DDV/2019

Kraj in datum računa:

Z. št.	Opis blaga oz. storitve	Količina	Cena v EUR	Vrednost v EUR
1	Opravljen storitve A	1	1.000,00	1.000,00

Vrednost brez DDV

DDV (22 %)

SKUPAJ:

1.000,00

220,00

1.220,00

Plačano!

V zvezi z izdajo računov vas moramo še opozoriti na vaše obveznosti, ki nastopijo pri plačilu z gotovino. Po [Zakonu o davčnem potrjevanju računov](#) mora zavezanec ob vsaki dobavi blaga in storitev za plačilo z gotovino izdati račun prek elektronske naprave, ki izpolnjuje predpisane pogoje in omogoča izvedbo postopka davčnega potrjevanja računa ter ga izročiti kupcu blaga oziroma naročniku storitve. Račun mora izdati najpozneje, ko je opravljena dobava in prejeta plačilo z gotovino. Zavezanec, ki ima manjše število računov, lahko:

- Izdaja račune z brezplačno uporabo aplikacije – Mini blagajna na portalu e-davki.
- Uporablja natisnjene obrazce v obliki vezane knjige računov za izdajanje računov. Tak zavezanec mora davčnemu organu prek elektronske povezave poslati podatke o računih, izdanih z uporabo vezane knjige računov, do desetega dne v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je bil račun izdan.

[Povezava](#) do spletne Mini blagajne – FURS.

V nadaljevanju v delovnem listu preverite usvojeno znanje in sestavite račune na podlagi naloge.

Podjetje MESEC, d. o. o., Šolska cesta 8, Maribor, je danes dobavilo podjetju LUNA, d. o. o., Študijska ulica 4, Lenart; po računu številka 55: 1 m folije po 37,50 EUR/m, 15 svinčnikov po 32,50 EUR/kos in 5 obrazcev – Izdani računi po 4,17 EUR/kos. Obračunamo 22 % DDV. Račun je izstavljen naslednji dan po dobavi blaga. Rok plačila je 30 dni. Račun za nakazilo je IBAN: SI56 0330 5001 0628 655.

Sestavite račun za prodajo navedenega blaga ob uporabi zgornjih podatkov:

Sestavite račun za malega davčnega zavezanca ob uporabi zgornjih podatkov:

Opišite razlike med obema računoma:

8.2 KNJIŽENJE

Knjiženje je zapis poslovnih dogodkov iz knjigovodskih listin v poslovne knjige. Obseg knjiženja oz. poslovnih knjig je odvisen od načina knjiženja, pravne oblike, ki ste jo izbrali za svoje delovanje in izbire načina obdavčitve. Posledično je različen tudi obseg informacij, ki jih kot podjetnik pridobite iz takšnega računovodstva. Odločitev je seveda odvisna od vaših potreb in želja, prav tako pa tudi od drugih zunanjih uporabnikov. Tako ločimo:

Enostavno knjigovodstvo je dopustno samo za samostojne podjetnike in druge fizične osebe, ki opravljate dejavnost in izpolnjujete vsaj dva od navedenih treh meril:

- povprečno število delavcev ne presega tri,
- letni prihodki so nižji od 50.000 EUR,
- povprečna vrednost aktive (vrednost sredstev), izračunana kot polovica seštevka vrednosti aktive na prvi in zadnji dan poslovnega leta, ne presega 25.000 EUR.

Že sam izraz »enostavno« knjigovodstvo pove, da je knjiženje manj zahtevno in obsežno in ga lahko opravljate sami. Ko ste mali podjetnik, je potreba po obsežnih poslovnih informacijah za sprejemanje poslovnih odločitev manjša. Posledično tudi prihranite čas in stroške, saj vam ni treba kupiti potrebne programske opreme za vodenje poslovnih knjig in/ali angažirati zunanjih računovodskih strokovnjakov.

[Povezava do Poslovne knjige v enostavnem knjigovodstvu.](#)

Še bolj poenostavljene evidence vodite samostojni podjetniki – normiranci, ki morate voditi le evidenco izdanih računov in evidenco osnovnih sredstev.

Dvostavno knjigovodstvo obvezno vodite podjetniki, ki presežete pogoje za vodenje enostavnega knjigovodstva ali pa se tako sami odločite, in vsi podjetniki, ki ste registrirani kot pravne osebe. Dvostavno knjigovodstvo pomeni knjiženje na različne konte, ki sestavljajo glavno knjigo.

[Povezava](#) do SRS 22 Poslovne knjige.

Obvezne evidence v dvostavnem knjigovodstvu so glavna knjiga in dnevnik glavne knjige. Glavna knjiga je sestavljena iz kartic kontov, dnevnik pa je zapis vseh dogodkov, ki so zapisani na konte po časovnem zaporedju. Podjetniki za bolj natančno spremljanje svojega poslovanja vodite še pomožne evidence (evidence osnovnih sredstev, materiala, kupcev, dobaviteljev ...) in pomožne poslovne knjige (blagajniška knjiga, register osnovnih sredstev, knjiga prejetih in izdanih računov ...).

Podjetniki, ki poslujete kot d. o. o. in čeprav ste normiranci, morate prav tako voditi vse predpisane evidence kot druge pravne osebe. Za vas v tem primeru poenostavitve ne veljajo.

8.3 OBVEZNOSTI DO DRŽAVE

Podjetništvo za seboj potegne številne obveznosti do države – plačevanje prispevkov, davka iz dejavnosti, davka iz dobička, DDV. Za uspešno in dolgoročno poslovanje podjetnika je bistveno poznavanje davčne zakonodaje. Na osnovi različnih zakonov in pravilnikov pa morate podjetniki tudi poročati različnim institucijam.

8.3.1 Davčne obveznosti podjetnikov

Obdavčitev dobička

Obdavčitev dobička podjetnika je odvisna od pravne oblike podjetnika. Obdavčitev podjetnika določata dva zakona:

- Zakon o davku od dohodka pravnih oseb ([ZDDPO](#)), ki določa obdavčitev pravnih oseb in
- Zakon o dohodnini ([ZDoH](#)), ki obdavčuje samostojne podjetnike.

Obdavčuje se dobiček, ki ga izračunate kot razliko med prihodki in odhodki po SRS. V davčnem obračunu se po davčni zakonodaji prihodki lahko povečajo in stroški ali odhodki ne priznajo, ali pa se priznajo v omejenem obsegu.

Tak primer je: Kot podjetnik pogostite poslovne partnerje s kosilom v višini 200,00 EUR. S poslovnega (računovodskega) vidika se takšen strošek reprezentance prizna 100 %, torej v celoti, v davčnem obračunu pa se prizna 50 %, torej je polovica obdavčena.

Izračunani dobiček kot razlika med davčnimi prihodki in davčno priznanimi odhodki se imenuje davčna osnova. Davčno osnovo lahko kot podjetnik ugotavljate na dva načina in odvisno ali ste normiranec ali niste:

- Kot razliko med dejanskimi prihodki in odhodki.
- Kot razliko med dejanskimi prihodki in normiranimi odhodki, t. i. **normiranci**, ki na poenostavljen način ugotavljate davčno osnovo iz dejanskih prihodkov ter odhodkov, ki so določeni v fiksnem odstotku od prihodkov (80 %).

Razlika med obema načinoma ni samo v načinu izračuna davčne osnove, ampak tudi v obsegu poslovnih knjig in evidenc, ki jih morate voditi. Ker se podjetniki za tak način obdavčitve odločate ali na začetku ob registraciji ali ob doseganju zakonskih pogojev tudi med poslovanjem, je za odločanje treba izhajati iz konkretnih predračunskih podatkov.

Pravne osebe so obdavčene po ZDDPO z 19 % davčno stopnjo. Ta je enaka tudi za pravne osebe – normirance.

[Povezava](#) do FURS – davek od dohodkov pravnih oseb.

Samostojni podjetnik je obdavčen po ZDoH po naraščajoči dohodninski lestvici. Dohodek iz dejavnosti je vključen v letni obračun dohodnine. Samostojni podjetnik – normiranec pa je obdavčen z 20 % stopnjo davka od dohodnine (20 % stopnja davka se pomnoži ob 80 % olajšavi z 20 % davčno osnovo, torej je davek 4 % od izdanega računa normiranca).

Cedularna obdavčitev pomeni, da je ta davek dokončen in se več ne upošteva v letnem obračunu dohodnine podjetnika.

[Povezava](#) do FURS – dohodnina in dohodek iz dejavnosti.

Davčni obračun podjetnik odda najkasneje do 31. 3. tekočega leta za preteklo leto. Izjema so le podjetniki, ki imajo poslovno leto različno od davčnega leta. Davčni obračun se predloži davčnemu organu samo v elektronski obliki preko sistema e-davkov na predpisanem obrazcu. Priloge k temu obrazcu sta računovodski poročili bilanca stanja in

izkaz poslovnega izida. Na osnovi ugotovljenega dobička podjetnik naslednje leto plačuje akontacije davka od dobička. Plačujejo se najkasneje do 10. v mesecu za preteklo obdobje. Obdobje je mesečno ali trimesečno, odvisno od višine davčne osnove. Obračunane akontacije se konec leta poračunajo z obračunano obveznostjo za tisto leto. Podjetniki, ki se registrirajo na novo, izračunajo akontacijo davka na predračunskem davčnem obračunu oziroma na osnovi načrtovanih prihodkov in odhodkov.

[Povezava](#) do portala e-davki.

Podjetniki morate že pred začetkom poslovanja, pa tudi med samim poslovanjem, poznati pravne predpise in zakonodajo s področja obdavčitve ter vodenja poslovnih knjig. Le na tak način lahko optimizirate svojo davčno obveznost in dosegate optimalno raven obdavčitve.

Primer razlik v obdavčitvi:

Poglejmo si primer razlik v obdavčitvi samostojnega podjetnika in družbe z omejeno odgovornostjo, ki v davčnem letu v storitveni dejavnosti ustvari 45.733,65 EUR davčnih prihodkov in 31.576,96 EUR davčnih odhodkov ter koristi olajšavo za investiranje v opremo v višini 600,00 EUR. Izhajamo iz predpostavke, da je samostojni podjetnik samozaposlen v podjetju. Primerjali bomo obe obliki delovanja podjetnika in oba sistema obdavčitve – dejanski in normirani odhodki.

Tabela 1: Razlike v obdavčitvi – d. o. o., normirani ali dejanski odhodki

	D.O.O. - DEJANSKI ODHODKI	D.O.O. - NORMIRANI ODHODKI
Davčno priznani prihodki	45.733,65 €	45.733,65 €
Davčno priznani odhodki	31.576,96 €	36.586,92 €
Davčna osnova	14.156,69 €	9.146,73 €
Zmanjšanje osnove za investicije	600,00 €	0,00 €
Davčna osnova	13.556,69 €	9.146,73 €
	DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB	CEDULARNI DAVEK
Davčna stopnja	19%	19%
SKUPAJ DAVEK ZA LETO 2019	2.595,77 €	1.737,88 €

Tabela 2: Razlike v obdavčitvi – s. p., normirani ali dejanski odhodki

	S.P. - DEJANSKI ODHODKI	S.P. - NORMIRANI ODHODKI
Davčno priznani prihodki	45.733,65 €	45.733,65 €
Davčno priznani odhodki	31.576,96 €	36.586,92 €
Davčna osnova	14.156,69 €	9.146,73 €
Zmanjšanje osnove za investicije	600,00 €	0,00 €
Davčna osnova	13.556,69 €	9.146,73 €
OLAJŠAVE po Zdoh-2		
Splošna olajšava	3.302,70 €	0,00 €
Dodatna splošna olajšava	0,00 €	0,00 €
OSNOVA ZA IZRAČUN DAVKA	10.253,99 €	9.146,73 €
ODMERA DAVKA	DOHODNINA	CEDULARNI DAVEK
8.021,34 (16 %)	1.283,41 €	20%
nad 8.021,34 do 20.400,00 (27%)	602,90 €	
nad 20.400,00 do 48.000,00 (34 %)		
nad 48.000,00 do 70.907,29 (39 %)		
nad 70.907,20 (50 %)		
SKUPAJ DAVEK ZA LETO 2019	1.886,31 €	1.829,35 €

V navedenih primerih je obdavčitev z normiranimi odhodki ugodnejša od obdavčitve z dejanskimi odhodki. Praviloma gre za ugodnejšo obdavčitev, ki pa je primerna za manjše podjetnike v storitveni dejavnosti, kjer zadoščajo poenostavljene evidence (velja za s. p.) in ožji obseg informacij. Vsekakor je treba upoštevati pogoje, pod katerimi se kot podjetnik lahko registrirate v ta sistem obdavčitve, in pogoje, pod katerimi morate iz sistema izstopiti ter so določeni v ZDoH in ZDDPO.

Razmislite in v delovnem listu zapišite prednosti in slabosti ugotavljanja davčne osnove po dejanskih in po normiranih odhodkih za vaše podjetje:

	Davčna osnova po dejanskih odhodkih	Davčna osnova po normiranih odhodkih
Prednosti		
Slabosti		

Ugotavljamo, da prihaja zaradi uporabe različnih pravnih predpisov do različne obdavčitve samostojnih podjetnikov in pravnih oseb. S preprostim izračunom ni mogoče določiti, katera oblika je ugodnejša. Upoštevati je treba tudi obseg odgovornosti, višino predvidenega dobička, posebnosti poslovanja v sistemu dejanskih in normiranih odhodkov, potrebe podjetnika po obsegu poslovnih knjig in drugih evidenc ter administrativne in druge stroške.

V obrazcu na povezavi [Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti](#) (obrazec ima 10 strani) izračunajte obdavčitev podjetnice Doris Začetnice, s. p. v primeru, da ugotavljate davčno osnovo z dejanskimi odhodki in v primeru, da ugotavljate davčno osnovo z normiranimi odhodki.

Podatki za izračun obdavčitve:

Podjetnica Sonček, trgovina in storitve, Doris Začetnica, s. p. je v poslovnem letu prodala za 20.000 EUR storitev. Ob tem je imela za 1.500 EUR pisarniških stroškov, 500 EUR stroškov najemnine, plačala dobavitelju 10 EUR zamudnih obresti in kazen za prometni prekršek v višini 50 EUR. Prejela je še odškodnino zavarovalnice v višini 25 EUR in obresti banke v višini 50 EUR.

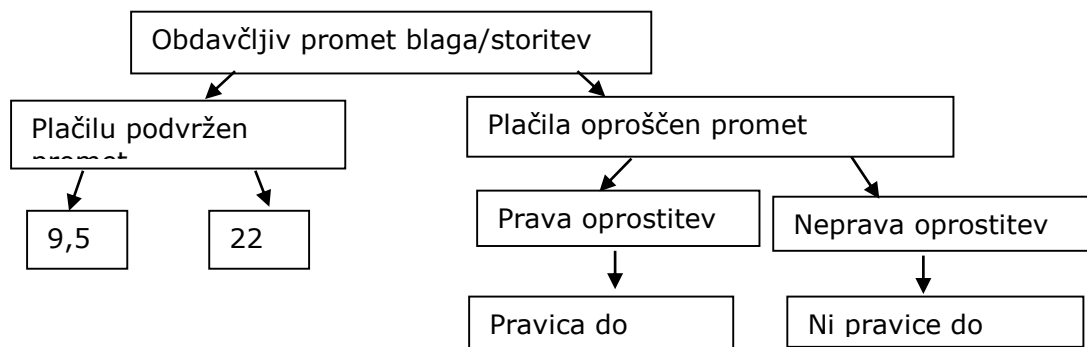
Davek na dodano vrednost

Z davkom na [dodano vrednost](#) (DDV) je obdavčen vsak promet blaga in storitev. Davčni zavezanec je vsaka oseba, ki je vključena, prostovoljno ali obvezno, v sistem davka na dodano vrednost. Obvezno se morate registrirati vsi zavezanci, ki v obdobju zadnjih 12 mesecev presežete ali je verjetno, da boste presegli 50.000 EUR obdavčljivega prometa oz. [poslujete z EU ali na ozemlju EU](#). Zahtevek za izdajo identifikacijske številke za namene DDV predložite v elektronski obliki preko sistema e-Davki, že preden boste presegli pogoje. Evidence za obračun in nadzor pravilnosti obračuna DDV niso predpisane, predpisani so samo podatki, ki jih morate zagotavljati zavezanci. Ti podatki so pogosto v naslednji obliki:

- knjiga prejetih računov za nabave v Sloveniji in pridobitve blaga iz EU ter nabave iz tretjih držav,
- knjiga izdanih računov za prodaje v Sloveniji, dobave v EU in prodaje v tretje države.

Zavezanci za DDV mesečno ali trimesečno oddajate obračun davka DDV-O in mesečno za dobave v EU na obrazcu rekapitulacijsko poročilo RP-O. V obračunu DDV prikažete ves promet za obdobje in izračunate DDV kot razliko med izhodnim davkom od prodaje in vhodnim davkom od nabave. Obračun se oddaja elektronsko v e-davke. ZDDV-1 natančno določa, kdaj in [kako morate obračunati](#) izhodni davek in kdaj si ga lahko odbijamo kot vhodni davek.

Slika 1: Pregled obdavčitve (DDV)

[Povezava](#) do FURS – davek na dodano vrednost.

Primer izračuna DDV

Trgovina Sonček, d. o. o. proda oktobra trgovsko blago v znesku 183,00 EUR (150,00 EUR neto + 33,00 EUR DDV) in nabavi blago za 122,00 EUR (100,00 EUR neto + 22,00 EUR DDV). V obračunu DDV-O za mesec oktober bo podjetnik prikazal 33,00 EUR izhodnega davka in 22,00 EUR vhodnega davka. Razlika 11,00 EUR (33,00 EUR – 22,00 EUR) je davčna obveznost, ki jo mora plačati na zadnji delovni dan tekočega meseca za prehodno obdobje. Če smo pozorni, je trgovina v tem primeru ustvarila 50,00 EUR dobička ali razlike v ceni in 22 % od te dodane vrednosti je točno davek, ki ga moramo plačati. Od tod tudi ime – DDV.

V nadaljevanju z izračunom v delovnem listu preverite, ali razumete, kako se obračunava DDV.

Izračunajte, koliko davka na dodano vrednost bo obračunala trgovina Sonček, d. o. o., ki ima naslednje poslovne dogodke:

Nabava trgovskega blaga v višini 549,00 EUR (22 % DDV je vključen)
Prodaja blaga po prodajni vrednosti 800,00 EUR (obračuna 9,5 % DDV)
Prejem računa za komunale storitve v višini 54,75 EUR (9,5 % DDV je vključen)
Prejem računa za bančno provizijo v višini 55,00 EUR (storitev oproščena DDV)
Zaračuna prevoz po prodajni vrednosti 100,00 EUR (obračuna 22 % DDV).
Izračun:

8.3.2 Obveznosti iz zaposlitve

Podjetniki pri svojem poslovanju zase in za svoje zaposlene obračunavate in plačujete davke in prispevke iz zaposlitve oziroma samozaposlitve. Vsi zavezanci se morate preko sistema e-VEM obvezno zavarovati. Tako se morate kot samostojni podjetnik in lastnik podjetja, ki niste zavarovani na drugi podlagi (nimate sklenjenega delovnega razmerja drugje), zavarovati z dnem vpisa v poslovni register. Kasneje se zavezanci zavarujete z dnem sklenitve pogodbe o zaposlitvi in drugimi spremembami.

[Povezava](#) do FURS – prispevki za socialno varnost.

[Povezava](#) do osnove za plačilo in zneski prispevkov za socialno varnost.

Samostojni podjetniki

Ste samozaposlene osebe, ki sami vložite prijavo za zaposlitev in sami obračunavate ter plačujete prispevke za socialno varnost zavarovanca in prispevkov delodajalca. Samostojni podjetniki nimate plače, ker je vaš ves preostali dobiček iz dejavnosti. Zato se vam določi zavarovalna osnova, od katere plačujete prispevke. Zavarovalna osnova se določi glede na doseženi dobiček v preteklem letu. Pri tem se v doseženi dobiček ne upoštevajo obračunani prispevki za socialno varnost in znižanje ter povečanje davčne osnove. Najnižja osnova v letu 2019 je 60 % povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji – PP in najvišja 3,5-kratnik PP (povprečna plača). Tako [plačate](#) 22,10 % prispevkov zavarovanca in 16,10 % delodajalca. Predizpolnjen obračun se samodejno pripravi na obrazcu OPSVZ v sistemu e-davki. Zavezanci plačate prispevke najkasneje do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Kot popoldanski s. p. plačate trenutno mesečno [70,58 EUR](#).

Družbeniki kot poslovodne osebe v zasebni družbi

Družbeniki, ki niste zavarovani na drugi podlagi, prispevke plačujete od zavarovalne osnove, ki se določi glede na ugotovljen dohodek, ki ste ga kot zavarovanec dosegli kot poslovodna oseba. Najnižja osnova za prispevke v letu 2019 je 80 % PP in najvišja osnova za prispevke 3,5-kratnik PP. Stopnje prispevkov so enake kot pri samostojnem podjetniku in se obračunajo na obrazcu OPSVL.

Zaposleni

Če zaposlujete, ste delavce v delovno razmerje dolžni prijaviti vi kot delodajalec. Prispevke zavarovanca (22,10 %) plača delavec, prispevke delodajalca (16,10 %) plačate vi kot delodajalec. Delavec po ZDoH-2 od davčne osnove plača še davek iz zaposlitve – dohodnino. Vse obveznosti iz plače delavca kot delodajalec obračunate na obrazcu [REK-1](#), ki ga oddate v sistemu e-davkov najkasneje na dan izplačila plače.

8.4 STATISTIČNA POROČILA

Vsi podjetniki konec poslovnega leta pripravite letno poročilo. Za potrebe javne objave morate po Zakonu o državni statistiki predložiti letna poročila tudi na AJPES. Kot samostojni podjetnik – normiranec (tudi popoldanski s. p.) vam ni treba oddati poročil za javno objavo, prav tako to ni treba še npr. poslovnim subjektom in civilnim združenjem (notarji, športniki, umetniki ...). Oddate le davčno napoved (v elektronski obliki na portalu AJPES, e-davki) do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

[Povezava](#) na letna in druga poročila AJPES.

Po ZGD-1 morate sicer podjetniki pripraviti tudi letna poročila, ki so sestavljena iz računovodskih poročil in poslovnega poročila. Računovodska poročila so sestavljena iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida in priloge s pojasnili k izkazom. Ker so podatki v računovodskih poročilih enaki kot v poročilih, ki se morajo oddati na AJPES, pripravite, kot večina podjetnikov, samo eno poročilo na poenotenih obrazcih in oddate izjavo, da se podatki iz letnega poročila na poenotenih obrazcih uporabijo tako za državno statistiko kot tudi javno objavo.

Izkaz poslovnega izida

[Izkaz poslovnega izida](#) je bilanca uspešnosti poslovanja za določeno obdobje. Izkazuje poslovni izid (dobiček ali izgubo) kot razliko med prihodki in odhodki. Med prihodki so poslovni, finančni in izredni prihodki ter prav tako poslovni, finančni in izredni odhodki.

V nadaljevanju izračunajte poslovni izid podjetnice in upoštevajte izračunani davek iz dobička iz naloge zgoraj (Doris Začetnica, s. p.) in še naslednje podatke:

Podjetnica Sonček, trgovina in storitve, Doris Začetnica, s. p. je v poslovnem letu prodala za 20.000 EUR storitev. Ob tem je imela za 1.500,00 EUR pisarniških stroškov, 500,00 EUR stroškov najemnine, plačala je dobavitelju 10,00 EUR zamudnih obresti in kazen za prometni prekršek v višini 50,00 EUR. Prejela še je odškodnino zavarovalnice v višini 25,00 EUR in obresti banke v višini 50,00 EUR.

	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE	Znesek v EUR
1	Prihodki iz poslovanja	
2	Odhodki iz poslovanja	
3 = 1-2	REZULTAT IZ REDNE DEJAVNOSTI	

4	Prihodki iz financiranja	
5	Odhodki iz financiranja	
6 = 3 + (4-5)	REZULTAT FINANČNE DEJAVNOSTI	
7	Izredni prihodki	
8	Izredni odhodki	
9 = 6 + (7-8)	REZULTAT IZREDNE DEJAVNOSTI	
10 = 9 x stopnja %	DAVEK IZ DOBIČKA	
11 = 9 - 10	DOBIČEK PO OBDAVČENJU	

Bilanca stanja

Bilanca stanja je premoženjska bilanca, ki na določen dan prikaže stanje sredstev (premoženje ali aktiva) in stanje obveznosti do virov sredstev (obveznosti ali pasiva). Med sredstvi so dolgoročna sredstva (patenti, licence, materialne pravice, nepremičnine, stroji, dolgoročna posojila, dolgoročne naložbe ...) in kratkoročna sredstva (zaloge, terjatve, naložbe, denarna sredstva in aktivne časovne razmejitve). Na obveznostih do virov sredstev pa so lastni viri (kapital) in tuji viri (dolgovi – kratko- in dolgoročni).

V nadaljevanju sestavite bilanco stanja za isto podjetnico na podlagi naslednjih podatkov:

- nabavna vrednost strojev 7.500,00 EUR
- obveznosti do dobaviteljev 8.000,00 EUR
- zaloga materiala 1.000,00 EUR
- denarna sredstva 1.520,00 EUR
- terjatve do kupcev 6.500,00 EUR
- obveznost do banke za posojilo 2.000,00 EUR
- obveznosti do države za davke 2.600,00 EUR
- zaloga blaga 3.580,00 EUR
- kapital 7.500,00 EUR.

BILANCA STANJA NA DAN

Aktiva		Pasiva	
SREDSTVA	EUR	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	EUR
I. Dolgoročna sredstva		1. Kapital	
1. Neopredmetena dolgoročna sredstva		2. Dolgoročne rezervacije	
2. Opredmetena dolg. sredstva in naložbene nepremičnine		3. Dolgoročne obveznosti iz financiranja	
3. Dolg. finančne naložbe in terjatve		4. Dolg. obveznosti iz poslovanja	
II. Kratkoročna sredstva		5. Kratkoročne obveznosti iz financiranja	
1. Zaloge		6. Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	
2. Terjatve		7. Pasivne časovne razmejitve	
3. Kratkoročne finančne naložbe			
4. Denarna sredstva			
5. Aktivne časovne razmejitve			

SKUPAJ AKTIVA		SKUPAJ PASIVA	
---------------	--	---------------	--

Za konec vam priporočamo, da si na spletni strani AJPES [povezava](#) izberete naključno podjetje ali podjetnika in si ogledate vsebino ter obseg oddanih poročil.